

๑. ชื่อเรื่อง การเพิ่มพื้นที่สีเขียวโดยการพัฒนาพื้นที่รกร้างของส่วนราชการอื่นในพื้นที่เขตทุ่งครุ

๒. หลักการและเหตุผล

กรุงเทพมหานครได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า คือการเป็นมหานครแห่งเอเชีย (Bangkok : Vibrant of Asia) กล่าวคือกรุงเทพมหานครจะเป็นเมืองหลวงของเอเชียในฐานะเมืองชั้นนำในด้านเศรษฐกิจภาคบริการ ความปลอดภัย ความสวยงาม ความสะดวกสบายน่าอยู่ และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการประกาศใช้แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี(พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๗๕) ประกอบด้วย ๗ ประเด็นยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา โดยยุทธศาสตร์ที่ ๒ มหานครสีเขียว สะดวกสบาย ประเด็นยุทธศาสตร์มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวกระจายทั่วทุกพื้นที่ โดยความหมายทางวิชาการ คือ

- ๑) กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวกระจายครอบคลุมทุกเขตพื้นที่ในรูปแบบและการใช้ประโยชน์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองสีเขียวที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น
- ๒) กรุงเทพมหานครมีพื้นที่สีเขียวในรูปแบบสวนสาธารณะ/สวนหย่อมเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกายและกิจกรรมนันทนาการ ที่กระจัดกระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่กรุงเทพฯ ซึ่งสถานการณ์ที่เป็นปัญหาสำคัญลำดับต้นในปัจจุบัน คือกรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีการขยายตัวและการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้าน ประกอบกับจำนวนประชากรที่เข้ามาอยู่อาศัยในเขตพื้นที่จำนวนเพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลต่อปัญหาการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของกรุงเทพมหานครมาโดยตลอด ซึ่งปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทั้งด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ การเพิ่มพื้นที่สีเขียวซึ่งป็นแหล่งสันทนาการและแหล่งดูดซับมลพิษให้กับผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร จึงเป็นอีกแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและการยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร

แนวทางการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในรูปแบบของสวนสาธารณะ ของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน เกิดจากการเช่าพื้นที่ และการขอใช้พื้นที่จากภาคเอกชน ทั้งส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งนี้ในอนาคตหากเจ้าของพื้นที่ดังกล่าวจำเป็นต้องใช้พื้นที่เพื่อกิจกรรมของตน จะส่งผลต่อความยั่งยืนของการพัฒนาพื้นที่สีเขียวของกรุงเทพมหานครในฐานะเมืองหลวงของประเทศและเป็นเมืองที่มีความสำคัญเมืองหนึ่งของโลก ปัญหาสำคัญที่ทำการพัฒนาพื้นที่สีเขียวเป็นไปได้ยากเนื่องจากที่ดินมีราคาแพง โดยเฉพาะพื้นที่ชั้นใน ซึ่งเป็นพื้นที่พาณิชยกรรม ขาดการวางแผนที่เป็นระบบ ขาดความชัดเจนในการจัดหาพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียว แม้ผู้บริหารระดับสูงจะให้ความสำคัญ กำหนดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ แต่ขาดความชัดเจนในการปฏิบัติ การดำเนินการที่ทำอยู่จึงมีเพียงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ การดำเนินการโดยวิธีดังกล่าวในอนาคต หากเจ้าของพื้นที่จำเป็นต้องใช้พื้นที่เหล่านั้น พื้นที่ที่พัฒนาเป็นพื้นที่สีเขียวไว้แล้วจะหายไป ดังนั้นการพัฒนาพื้นที่สีเขียวที่เป็นอยู่จึงขาดความยั่งยืน แนวทางที่กรุงเทพมหานครควรดำเนินการคือ การจัดการซื้อที่ดิน ถึงแม้จะมีราคาแพง

กรมทางหลวงชนบท เป็นหน่วยงานภายใต้การบริหารงานของกระทรวงคมนาคม โดยกำหนดให้กรมทางหลวงชนบทมีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทางหลวงการก่อสร้าง และบำรุงรักษาทางหลวง ให้มีโครงข่ายทางหลวงที่สมบูรณ์ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยในการเดินทาง และได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์ ในการดำเนินงานโดยสอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินตามที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ เช่น โครงการพระราชดำริ โครงการสนับสนุนพัฒนาถนนฝั่งเมือง โครงการสนับสนุนยุทธศาสตร์ Logistics เป็นต้น ทั้งนี้การประสานความร่วมมือของส่วนราชการระหว่างกรุงเทพมหานคร กับกรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่เขตทุ่งครุ และที่สัญจรผ่านไป มา มีสุขภาพจิตที่ดีขึ้นในด้านภูมิทัศน์สองข้างทาง มีความสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาดตา ไม่เป็นที่รกร้าง วางเปล่าซึ่งจะเป็นเหตุให้ผู้มีภัยแอบลักลอบนำขยะไปทิ้ง เกิดปัญหาขยะตกค้าง ส่งกลิ่นเหม็น เกิดปัญหาด้านสุขภาพ เกิดอื้อคี่ภัยและมลพิษทางอากาศ ในขณะที่กรุงเทพมหานครสามารถเพิ่มพื้นที่สีเขียว ตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ๒๐ ปี เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นมหานครแห่งความปลอดภัย ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ มหานครสีเขียว สะดวกสบาย ประกอบกับคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ได้มอบนโยบายเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ฉบับผ่านความเห็นชอบจาก คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ หรือที่เรียกว่า Roadmap การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยมีการกำหนดขั้นตอน ๔ ประเด็น คือ ๑) กำจัดมูลฝอยตกค้างสะสม ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่วิกฤติ ๒) สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม โดยเน้นการลดและคัดแยกมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง จัดการขยะมูลฝอยแบบศูนย์รวม และกำจัด โดยเทคโนโลยีแบบผสมผสาน เน้นการแปรรูปพลังงานหรือทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด ๓) วางระเบียบ มาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย และ ๔) สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยการให้ความรู้แก่ประชาชนและการบังคับใช้กฎหมาย โดยในข้อที่ ๔ มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) ตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้ง ลักลอบกำจัดขยะมูลฝอย มูลฝอยชุมชน กากอุตสาหกรรม กัมมันตรังสี ของเสียอันตรายและขยะมูลฝอยติดเชื้อที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒) การควบคุมการประกอบกิจการร้านรับซื้อของเก่า ทั้งการให้อนุญาตประกอบกิจการและการดำเนินกิจการ

๓) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึก สร้างความตระหนักให้แก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่การลด คัดแยกที่ต้นทางจนถึงการกำจัดขั้นสุดท้าย ตลอดจนการใช้ถุงพลาสติกและหันมาใช้วัสดุอื่นแทน

๔) สร้างจิตสำนึกและวินัยในการจัดการขยะมูลฝอยให้แก่นักเรียนและเยาวชน โดยให้มีการปฏิบัติเป็นรูปธรรมในโรงเรียนและสถานศึกษาทุกแห่งเป็นตัวอย่าง

เขตทุ่งครุเป็นเขตนำอยู่ ที่ตั้งอยู่ถิ่นอาศัยรื่นรมย์ สัมคมสงบสุข พัฒนาทันสมัย ใส่ใจนิเวศน์ มีพื้นที่ ๒๖.๘๔ ตร.กม. เป็นเขตจัดตั้งตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากสภาพพื้นที่เขตราษฎร์บูรณะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการคมนาคมอย่างกว้างขวาง ทำให้เกิดการกระจายตัวของประชากร และสาธารณูปโภคเข้าไปในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เพื่อประโยชน์ในการปกครองและการให้บริการภาครัฐ เกิดความสะดวกแก่ประชาชน กรุงเทพมหานครจึงแบ่งแขวงบางมดและแขวงทุ่งครุ เขตราษฎร์บูรณะให้เป็นเขตการปกครองตั้งใหม่ โดยใช้ชื่อตามพื้นที่ว่า “เขตทุ่งครุ” โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ เป็นต้นไป ในอดีตท้องที่เขตทุ่งครุ เป็นที่ราบโล่ง ลุ่ม มีแหล่งน้ำหลายแห่งเหมาะแก่การเพาะปลูก ประชาชนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนโดยที่ตั้งเขตทุ่งครุเป็นเขตชานเมืองและปัจจุบัน การทำการเกษตรของประชาชนในพื้นที่ลดน้อยลง พื้นที่ใช้ในการเกษตรเปลี่ยนเป็นพื้นที่ใช้สอยด้านที่อยู่อาศัย ประกอบกับมีการก่อสร้างปรับปรุง พัฒนาด้านการจราจรเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็ว และปลอดภัยในการเดินทาง ในกรรมสิทธิ์ของกรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม เป็นเส้นทางด่วนยกระดับวงแหวนรอบนอกด้านใต้ และถนนเลียบบางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ ตัดผ่านในพื้นที่เขตทุ่งครุ ระยะทาง ๕ กิโลเมตรเศษ และตลอดสองข้างทาง เป็นพื้นที่รกร้างว่างเปล่า วัชพืชขึ้นเต็มทั้งสองข้างทาง พื้นที่ประมาณ ประมาณ ๕๐,๐๐ ตารางเมตร และตลอดสองข้างทางถนนเลียบบางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้มีการใช้ที่ดินสร้างหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่จำนวน ๗ หมู่บ้าน ทำให้ภูมิทัศน์บริเวณดังกล่าวไม่สวยงาม รกร้างไม่เป็นระเบียบสวยงาม และไม่ร่มรื่น ซึ่งผู้จัดทำรายงานเห็นว่าหากมีการร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานครกับกรมทางหลวงชนบท กระทรวงคมนาคม รวมทั้งหากได้รับการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนที่อาศัยโดยรอบถนนเลียบบางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ และถนนเลียบบางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ ได้ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม จะทำให้ประชาชนในพื้นที่เขตทุ่งครุ และที่สัญจรผ่านไป มา มีสุขภาพจิตที่ดี ลมมลพิษทางอากาศ สองข้างทางมีธรรมชาติที่สวยงาม สะอาดตา สบายตา เป็นระเบียบเรียบร้อย ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ มหานครสีเขียว สะดวกสบาย ประเด็นยุทธศาสตร์ มีพื้นที่สาธารณะ พื้นที่สีเขียวกระจายทั่วทุกพื้นที่

๓. วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อเพิ่มพื้นที่เขียวในพื้นที่เขตทุ่งครุ
- ๒ เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และแรงจูงใจให้ประชาชนที่พักอาศัยบริเวณถนนเลียบบางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ ในการเพิ่มพื้นที่สีเขียว
- ๓ เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่เขตทุ่งครุให้อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

๔. เป้าหมาย

๑. ปรับปรุงที่ว่างบริเวณถนนเลียบบทางด่วนวงแหวนรอบนอกด้านใต้ในพื้นที่ เขตทุ่งครุ ตั้งแต่คลองบางมด ติดต่อเขตบางขุนเทียน ถึงคลองรางใหญ่ติดต่อเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นระยะทาง ๕ กิโลเมตร พื้นที่รกร้าง ประมาณ ๕๐,๐๐๐ ตารางเมตร ให้เป็นพื้นที่สีเขียวที่เพิ่มขึ้น

- จำนวน ๖.๒๕ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙
- จำนวน ๖.๒๕ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐
- จำนวน ๖.๒๕ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑
- จำนวน ๖.๒๕ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒
- จำนวน ๖.๒๕ ไร่ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

๒. การจัดกิจกรรมพัฒนาพื้นที่รกร้างและปลูกต้นไม้ปรับปรุงภูมิทัศน์ จัดสวนหย่อม จำนวน ๒ ครั้ง/ปี

๕. ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดทำรายงาน

ทฤษฎีการบริหารจัดการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๕.๑ วงจรเต็มมิ่ง PDCA ซึ่งเป็นวงจรที่คิดค้นโดยวอลท์เทอร์ ชิวฮาร์ท (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรมันเริ่มเป็นที่รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิ่ง (W.Edwards Deming) ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจรมันเป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเต็มมิ่ง” โดยรายละเอียดขั้นตอนมีดังนี้

- **Plan** (วางแผน) หมายความว่ารวมถึงการกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิธีการ และขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กรการวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนด มาตรฐาน ของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ ไปพร้อมกันด้วย ข้อกำหนดที่เป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนหรือไม่

- **DO** (ปฏิบัติ) หมายถึงการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่ จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคย ปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้อง ใช้บุคลากรจำนวนมากอาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรม ก่อนที่

จะปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องดำเนินการไปตาม แผน วิธีการและขั้นตอน ที่ได้กำหนดไว้และจะต้องเก็บรวบรวมและบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

- **Check** (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีการปฏิบัติงานตามแผน หรือไม่มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากการดำเนินงานใด ๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อน ที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการทำงาน การติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงาน เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงาน จะต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติที่เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

- **Act** (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากได้ทำการตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วน เฉพาะหน้า หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการ ทำงานที่ต่างจากเดิม

๕.๒ การวิเคราะห์โดยใช้หลัก SWOT Analysis ซึ่งเป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมาย ดังนี้

S : Strengths จุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ

W: Weaknesses จุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบ

O : Opportunities โอกาสที่จะดำเนินการได้

T : Threats อุปสรรค ข้อจำกัด หรือปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงานขององค์กร

หลักการสำคัญของ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ ๒ ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

๕.๒.๑ การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<p>๑. กรุงเทพมหานครมีนโยบายส่งเสริมการเป็นมหานครสีเขียว โดยมีพื้นที่สวนสาธารณะ/พื้นที่สีเขียวกระจายครอบคลุมไปทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร</p> <p>๒. บุคลากรสำนักงานเขตทุ่งครุมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการปลูกต้นไม้</p> <p>๓. กรุงเทพมหานครมีการผลิตปุ๋ยเอง ไม่ต้องเสียงบประมาณในการจัดซื้อเพื่อบำรุง ดูแลต้นไม้</p>	<p>๑. ต้องใช้งบประมาณในการจัดซื้อต้นไม้และวัสดุอุปกรณ์ในการปลูกสูง</p> <p>๒. เครื่องจักรกล วัสดุ อุปกรณ์ในการกำจัดวัชพืชมีไม่เพียงพอทำให้ต้องใช้แรงงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน</p>

๕.๒.๒ การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<p>๑. คสช. มีนโยบายให้ท้องถิ่นตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ลักลอบทิ้งลักลอบกำจัดมูลฝอย ในที่รกร้าง</p> <p>๒. กระแสนิยมในการรักษสิ่งแวดล้อมและการปลูกต้นไม้ของประชาชน เช่นการปลูกต้นไม้เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระบรมราชินีนาถ การปลูกต้นไม้เพื่อลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น</p>	<p>๑. ประชาชนไม่ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรักษาพื้นที่สีเขียว</p> <p>๒. เกิดการระบาดของโรคและแมลง ทำให้ต้องเสียงบประมาณในการดูแลรักษา</p> <p>๓. กรมทางหลวงชนบทต้องการเรียกพื้นที่คืนเพื่อใช้ประโยชน์การพัฒนาเพื่อการจราจร</p>

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่กลางแจ้ง และกึ่งกลางแจ้งที่มีขอบเขตที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนปกคลุมด้วยพืชพรรณที่ ปลูกบนดินที่ซึมน้ำได้ โดยที่ดินนั้นอาจมีสิ่งปลูกสร้างหรือพื้นผิวแข็งไม่ซึมน้ำรวมอยู่หรือไม่ ก็ได้ หมายถึงพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและนอกเมือง อาจเป็นพื้นที่สาธารณะหรือเอกชน ที่สาธารณชนสามารถใช้ประโยชน์ ประกอบด้วยพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการ และความงามทางภูมิทัศน์ พื้นที่อรรถประโยชน์ เช่น พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่สาธารณูปการ พื้นที่แนวกันชน พื้นที่สีเขียวในสถาบันต่างๆ พื้นที่ธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติอันเป็นถิ่นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิต ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงพื้นที่ชายหาด พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่ที่เป็นริ้วยาวตามแนวเส้นทางคมนาคม ทางบก ทางน้ำ และแนวสาธารณูปการต่างๆ หรือพื้นที่อื่นๆ เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยรกร้าง พื้นที่สีเขียวที่ถูกรบกวนสภาพธรรมชาติ และพื้นที่สีเขียวที่มีการใช้ประโยชน์ผสมผสานกัน

๕.๓ หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

การมีส่วนร่วมก่อให้เกิดผลดีต่อการขับเคลื่อนองค์กรหรือเครือข่าย เพราะมีผลในทางจิตวิทยาเป็นอย่างยิ่ง กล่าวคือผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมย่อมเกิดความภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ความคิดเห็นถูกรับฟังและนำไปปฏิบัติเพื่อการพัฒนาและที่สำคัญผู้ที่มีส่วนร่วมจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของเครือข่าย ความรู้สึกเป็นเจ้าของจะเป็นพลังในการขับเคลื่อนเครือข่ายที่ดีที่สุด

หลักของการมีส่วนร่วมในความหมายของการบริหารจัดการจะมีความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับ “การตัดสินใจ” นั่นคือ การมีส่วนร่วมจะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีคุณค่าและอย่างชอบธรรม และต้องเป็นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง (meaningful participations) ไม่วางระบบไว้ให้ดูเหมือนว่าได้จัดกระบวนการให้มีส่วนร่วมแล้วเท่านั้น ถ้าการตัดสินใจที่เกิดจากการมีส่วนร่วมมีความสมเหตุสมผลและชอบธรรมก็ต้องนำไปปฏิบัติ แต่ถ้าผู้มีอำนาจเห็นว่าการตัดสินใจนั้นไม่เหมาะสม ขัดกับการตัดสินใจของการมีส่วนร่วม ก็จะต้องอธิบายได้โดยมีมาตรฐานแห่งความชอบธรรมที่จะเลือกตัดสินใจเช่นนั้น โดยที่สังคมส่วนใหญ่ยอมรับได้

“กระบวนการมีส่วนร่วม” เป็นกระบวนการที่จะกระจายอำนาจจากผู้มีอำนาจที่แต่เดิมมักจะใช้อำนาจเหนือ (power over หรือ power against) ตามทฤษฎีผู้มีอำนาจจะชอบที่จะใช้อำนาจเหนือ เช่น แม่ซึ่งมีอำนาจมากกว่าลูก ก็มักจะใช้อำนาจเหนือลูก สั่งให้ลูกกลับบ้านก่อนค่ำมาถึงวันหนึ่งลูกซึ่งโตขึ้นมาเป็นหนุ่มเป็นสาวแล้ว ก็จะขอลงบ้านดึก เพราะจะไปงานวันเกิดเพื่อน แม่ก็ยังใช้อำนาจเหนือให้กลับบ้านภายในหกโมงเย็น ถามว่าลูกสาวจะยังเชื่อและปฏิบัติตามไหม ตามทฤษฎีแล้ว หากผู้มีอำนาจยังใช้อิทธิพลเหนือไปเรื่อยๆ อำนาจนั้นๆ ก็จะใช้ไม่ได้ เพราะอำนาจที่มีหรือไม่มีนั้น ไม่ใช่เรา “มี” หรือ “ไม่มี” “อำนาจ” อย่างเดียว แต่อยู่ที่คนอื่นๆ ที่อยู่รอบข้างหรือที่เราใช้อำนาจเหนือเขา นั้น เขามองว่าเราเหมาะสมที่จะมีอำนาจเหนือหรือไม่ ซึ่งบางครั้งสำคัญกว่าด้วยซ้ำไป ฉะนั้นแทนที่แม่จะใช้อำนาจเหนือหันมาใช้อำนาจร่วมกับ (power with) ลงมาพูดคุยกับลูก หาทางออกที่ดีกว่าแทนการสั่งอย่างเดียว ลูกก็จะยินดีปฏิบัติตามและเชื่อฟังแม่ต่อไป

การทำงานแบบมีส่วนร่วมนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับชุมชน ระดับองค์กร หรือระดับประเทศนั้นว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการทัศน์ปัจจุบัน เพราะจะช่วยให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความรู้สึกความเป็นเจ้าของ (ownership) และจะทำให้ผู้มีส่วนร่วมหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนั้นยินยอมปฏิบัติตาม (compliance) และรวมถึงตกลงยอมรับ (commitment) ได้อย่างสมัครใจ เต็มใจ และสบายใจ ได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาความไม่เรียบร้อยในห้องเรียนโดยกระบวนการมีส่วนร่วม หลังจากพยายามด้วยวิธีการใช้ไม้เรียว ใช้กฎกติกาที่ครูอาจารย์ออกกฎ หรือวางระเบียบให้นักเรียนปฏิบัติ แต่การยอมรับก็ยังไม่ได้ผลดีนัก ครูประจำชั้นได้ชวนนักเรียนในห้องให้ร่วมกัน “ตระหนัก” ถึงปัญหาในห้องเรียน เช่น ความสกปรก การแต่งกายนักเรียน การไม่มีระเบียบในห้องเรียน ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมที่จะวางกติกาตนเอง จนในที่สุดได้ระเบียบปฏิบัติประจำห้องที่ครูรับเอามาจัดพิมพ์ติดไว้ในห้อง ปรากฏว่าได้รับการยอมรับและการปฏิบัติตามอย่างดีว่ากฎกติกาที่ครูกำหนดกติกานั้น ตัวอย่างเช่นนี้ เป็นตัวอย่างที่สามารถจะนำไปใช้ในองค์กรหรือรัฐวิสาหกิจที่จะสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมที่จะเป็นเครื่องมือของการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพต่อไป

๕.๔ ทฤษฎีการจูงใจ

ความหมายการจูงใจ การจูงใจมนุษย์เป็นปรากฏการณ์ที่สลับซับซ้อน ดังนั้นจึงไม่อาจจะหาคำจำกัดความที่เป็นสูตรสำเร็จตายตัวง่าย ๆ ได้นอกจากนั้นผลของการจูงใจก็ยิ่งยากแก่การวัด อาทิเมื่อบุคคลมีความพึงพอใจสูงนั้นมิได้หมายความว่า ระดับขวัญ หรือการจูงใจจะต้องสูงตามไปด้วยเสมอ อย่างไรก็ตามสำหรับศัพท์ของการจูงใจ (Motivation) นั้นเป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า Movere อันหมายถึง การเคลื่อนไหว ซึ่งเป็นเรื่องราวของความรู้สึกซึ่งไม่หยุดนิ่งอันยังเป็นผลให้เกิดพฤติกรรม หรือการกระทำ (สร้อยตระกูล ติวยานนท์ อรรถมานะ, ๒๕๔๒:๘๓) บุคคลแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในการ แสดงออก ซึ่งพฤติกรรมกรปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ภายใต้สถานการณ์เดียวกัน มิใช่ เป็นเพราะมีความรู้ความสามารถมีสติปัญญาตลอดจนประสบการณ์ที่แตกต่างกัน เท่านั้น แต่ปัจจัยที่สำคัญยิ่งกว่าอีกประการหนึ่งคือการที่บุคคลได้รับการจูงใจในการปฏิบัติงานที่แตกต่างเป็นเหตุให้แต่ละคนเต็มใจที่จะใช้พลังความสามารถในการปฏิบัติมากน้อยแตกต่างกันไปด้วยการจูงใจ จึงเป็นสิ่งสำคัญ ยิ่งที่จำเป็นต้องศึกษาในหลาย ๆ ประเด็น เพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนว่า บุคคลแต่ละบุคคลแสดงพฤติกรรมแตกต่างกัน เพราะอะไรถ้าหากสามารถจะบอกสาเหตุพฤติกรรมของแต่ละคน ได้ก็คงจะทำให้การดำเนินชีวิตของเราดีขึ้น เพราะการเข้าใจสาเหตุพฤติกรรมจะช่วยให้คนเรามีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และให้อภัยกันได้ง่ายขึ้น แต่ในชีวิตจริงแม้แต่บุคคล ๒ คน รู้จักกันเป็นอย่างดีมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน เป็นต้นว่า บิดา มารดาและบุตร สามีภรรยา ญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท ก็ยากที่จะบอกสาเหตุของพฤติกรรมของคนที่เรารักและสนิทได้ถูกต้องทุกครั้ง เพราะสาเหตุของพฤติกรรมเป็นที่สังเกตไม่ได้ และบางครั้งผู้แสดงพฤติกรรมเองก็อาจจะบอกไม่ได้ว่า ทำไมตนเองจึง แสดงพฤติกรรมเช่นนั้น นักจิตวิทยาได้พยายามอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมจึงพยายามสร้างทฤษฎีขึ้น โดยใช้ความคิดรวบยอดสมมติฐานที่เรียกว่า การจูงใจ ซึ่งหมายถึงองค์ประกอบที่กระตุ้นให้เกิด พฤติกรรมที่มีจุดหมาย แต่เนื่องจากเราไม่สามารถสังเกตแรงจูงใจได้โดยตรงจึงต้องอธิบายพฤติกรรมที่สังเกตได้เป็นสิ่งที่อ้างอิง(สุรางค์ ใคว์ตระกูล ,๒๕๔๑: ๑๕๓)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (๒๕๓๘ : ๑๕๐) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจว่า หมายถึงวิธีการชักนำพฤติกรรมของบุคคลให้ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ตามความต้องการของมนุษย์ สิ่งจูงใจจะเกิดขึ้นได้จากภายในและภายนอกตัวบุคคลจะเห็นได้ว่าการจูงใจเป็นการกระตุ้นหรือการสร้างสิ่งเร้า เพื่อช่วยให้เกิดการกระทำต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งเป็นภาวะกระตุ้นให้ปฏิบัติได้ทำงานด้วยความขยัน มีความกระตือรือร้นที่จะอุทิศเวลา แรงกาย แรงใจ และสติปัญญาในการปฏิบัติงาน โดยมีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบควบคู่ไปด้วยเป็นความเต็มใจที่จะใช้พลังภายในของคนปฏิบัติงาน จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยมุ่งหวังที่จะได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทน

๖. กรอบแนวทางการดำเนินการและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

๖.๑ สำรวจพื้นที่รกร้างบริเวณถนนเลียบบางด้านวงแหวนรอบนอกด้านใต้ในพื้นที่เขตทุ่งครุ ตั้งแต่สะพานข้ามคลองบางมด (ติดต่อกับพื้นที่เขตบางขุนเทียน) ถึงสะพานข้ามคลองรางใหญ่ (ติดต่อกับเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ) เป็นระยะทาง ๕ กิโลเมตรอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบทกระทรวงคมนาคมโดยเป็นที่รกร้างว่างเปล่าจำนวน ๓๑ ไร่ ๑ งาน (๕๐,๐๐๐ ตารางเมตร)

๖.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาที่รกร้างบริเวณถนนเลียบบางด้านวงแหวนรอบนอกด้านใต้ระดับเขต โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินการพัฒนา ให้คำปรึกษา และนำการกำจัดวัชพืชในที่ว่างเปล่า การปลูกต้นไม้ ปรับภูมิทัศน์เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

๑) ผู้อำนวยการเขตทุ่งครุ	ประธาน
๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตทุ่งครุ	รองประธาน
๓) เจ้าหน้าที่กรมทางหลวงชนบท	กรรมการ
๔) หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย	กรรมการ
๕) หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ	กรรมการและเลขานุการ
๖) เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๗) ประธานหมู่บ้านนริศ	ที่ปรึกษา
๘) ประธานหมู่บ้านสรณาสิริ (วงแหวน-ประชาอุทิศ)	ที่ปรึกษา
๙) ประธานหมู่บ้านพฤษ์ลดา ประชาอุทิศ	ที่ปรึกษา
๑๐) ประธานหมู่บ้านเนเชอรั (ประชาอุทิศ-วงแหวน)	ที่ปรึกษา
๑๑) ประธานหมู่บ้านอิมพีเรียลพาร์ค	ที่ปรึกษา
๑๒) ประธานหมู่บ้านพิศาล	ที่ปรึกษา
๑๓) ประธานหมู่บ้านเพ็ญพร	ที่ปรึกษา
๑๔) ประธานหมู่บ้านเดอะแกรนด์	ที่ปรึกษา

๖.๓ จัดประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดพัฒนาพื้นที่ถนนเลียบบางด้านวงแหวนรอบนอกด้านใต้ พร้อมทั้งจัดอบรมการจัดสวนหย่อม ปลูกต้นไม้ให้กับประชาชนในหมู่บ้านจัดสรร ประชาสัมพันธ์ถึงประโยชน์ของการพัฒนา พร้อมทั้งโน้มน้าวสร้างแรงจูงใจให้มีส่วนร่วมช่วยลงทุนในการจัดหาต้นไม้และวัสดุ อุปกรณ์ในการปลูกต้นไม้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวโดยใช้กิจกรรมการปลูกต้นไม้เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เป็นปีเริ่มต้นของการพัฒนา

๖.๔ การพัฒนาพื้นที่รกร้าง จัดทำสวนหย่อม เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

- กำจัดวัชพืชโดยใช้เครื่องจักรกล เช่น รถตัดหญ้าชุดหลัง รถบรรทุกในการเก็บเศษวัชพืชทิ้ง เครื่องตัดหญ้า โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

- ปรับระดับหน้าดินให้ต่ำ หรืออยู่ในระดับเดียวกับผิวพื้นถนนโดยใช้เครื่องมือเช่นจอบ เสียม คราด อีเตอร์ ฯลฯ เพื่อให้ภูมิทัศน์เป็นระเบียบเรียบร้อย สวยงาม สะอาดตา ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

- จัดเก็บเศษขยะจากผู้ลักลอบนำมาทิ้ง โดยเจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ

- จัดทำสวนหย่อมปลูกต้นไม้ยืนต้น ไม้คลุมดินและสนามหญ้าบริเวณการพัฒนาพื้นที่รกร้าง ซึ่งประชาชนบริเวณใกล้เคียงสามารถเข้าไปพักผ่อนหย่อนใจได้

๗. ระยะเวลาดำเนินการ

- พื้นที่ระหว่างถนนประชาอุทิศ ถึงแยกตัดซอยประชาอุทิศ ๗๖ ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
- พื้นที่ระหว่างแยกตัดซอยประชาอุทิศ ๗๖ ถึงทางเข้าหน้าหมู่บ้านพิศาล ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
- พื้นที่ระหว่างทางเข้าหมู่บ้านพิศาล ถึงทางแยกซอยพุทธบูชา ๓๖ ดำเนินการ
ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
- พื้นที่ระหว่างทางแยกซอยพุทธบูชา ๓๖ ถึงสะพานข้ามคลองบางมดติดต่อเขตบางขุนเทียน
ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
- พื้นที่ระหว่างถนนประชาอุทิศ ถึงคลองรางใหญ่ติดต่อเขตอำเภอพระประแดง
จังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๘. แนวทางการติดตามประเมินผล

การติดตามและประเมินผลการดำเนินการเพิ่มพื้นที่สีเขียวพัฒนาพื้นที่รกร้าง

ผลลัพธ์ / ผลผลิต	ตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI)	วิธีการติดตาม / ประเมินผล
ระดับผลผลิต (Output)	๑. จำนวนพื้นที่สีเขียวที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ / ปี ๒. จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรม พัฒนา เพิ่มพื้นที่สีเขียว จำนวน ๒ ครั้ง/ปี	๑. จำนวนพื้นที่สีเขียวเพิ่มจำนวน ๖.๒๕ ไร่ / ปีงบประมาณ ๒. ผลดำเนินการปลูกต้นไม้ จัดทำ สวนหย่อมตามกิจกรรมเนื่องในวัน เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม มหาราช และ ๑๒ สิงหาคม มหาราชินี จำนวน ๒ กิจกรรม / ปีงบประมาณ
ระดับผลลัพธ์ (Outcome)	๑. ร้อยละ ๕๐ ของประชาชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจ และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	๑. การทดสอบสอบถาม ประเมิน ความพึงพอใจ ๒. มีการร่วมลงทุนในการซื้อต้นไม้ และวัสดุ อุปกรณ์ในการปลูกต้นไม้ ของประชาชน

๙. ข้อเสนอแนะ

๙.๑ ควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพื้นที่

๙.๒ การดำเนินการประสานงานที่ดี และต้องการร่วมมือจากประชาชน เพื่อให้การทำงาน
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย